

Zondag 28 juni 2015 – Hem even aan te mogen raken

Bij Marcus 5 : 21 - 43

Voor mensen met school-gaande kinderen nadert de zomervakantie. Hier in de kerk blijven al enige tijd wat meer stoelen leeg om dat dan de één, dan de ander op pad is. Het is vakantie-tijd en daarmee de tijd om er even uit te breken, even over de grens van het gewone, alledaagse leven te gaan, of dat nu dichtbij huis of verder weg is.

Velen trekken letterlijk de grenzen van ons land over op zoek naar iets nieuws, even iets anders dan anders, misschien iets onbekends.

En hopelijk keren al die mensen dan aan het eind van hun vakantie in goede gezondheid en heerlijk uitgerust weer terug naar huis. Gaan over de grenzen van je land. Het is één van de vele associaties die een mens kan hebben bij het woord 'grenzen'. Grenzen, ze zijn er in soorten en maten. De grenzen van je tijd, van je energie, van wat kan, van wat mag. Grenzen die goed kunnen zijn, omdat ze veiligheid en structuur geven.

Denk maar aan regels en wetten als grenzen: de grenzen van wat kan en mag. Iedereen weet waar men aan toe is. Jij moet bijvoorbeeld van de spullen van een ander afblijven, maar een ander moet even zo goed van jouw dingen afblijven. Daar ligt een grens.

Maar ook grenzen die lastig zijn, bijvoorbeeld als je keer op keer merkt dat je meer tijd nodig hebt dan er is, dat je meer wilt doen dan je kunt.

De grens aan je tijd of de grens van wat je kunt, dat kan een hoop frustratie opleveren als je meer wilt dan er in zit en je je daar niet bij neer kunt leggen.

Grenzen in het leven, letterlijk de grens over gaan in de vakantietijd die er aan komt. Maar voor een hele groep is deze zomertijd ook nog op een andere manier grenstijd: voor de jongeren die examen hebben gedaan en geslaagd zijn, ze staan op de grens van school en een nieuwe studie of werk, of de 12-jarigen die nu nog in groep 8 van de basisschool zitten, - ze zijn net zo oud als de dochter van Jairo - zij gaan straks na de grote vakantie naar de middelbare school, een spannende grens tussen kind zijn en puber zijn.

En zo kom je als mens steeds grenzen tegen je hele leven door. Veranderingen in je leven, oude dingen achter je laten, nieuwe dingen beginnen: relaties, studie, werk, huizen, woonplaatsen, een volgende fase in je leven...

Letterlijke grenzen, figuurlijke grenzen, tot je bij de laatste grens komt, die van dood en leven.

De dood als laatste grens, vandaag lezen we daar een verhaal over. De dood is een grens die er voor ieder mens is. Vandaag een verhaal met een goede afloop. Niet de dood heeft het laatste woord, maar Jezus.

Hij geeft 2 vrouwen het leven. Het is een bekend verhaal, dit verhaal over Jairo en zijn dochtertje, met dat bijzondere verhaal ertussen over een vrouw die al 12 jaar vloeit.

Vandaag staat in de evangeliëlezing twee vrouwen centraal. Zo op het eerste gezicht lijken ze niet echt op elkaar. De één is al wat op leeftijd, terwijl de ander nog maar een jong meisje is. De ene vrouw is geheel alleen, terwijl het meisje onderdeel uitmaakt van een gezin.

De één is al heel lang ziek, terwijl de ander door een plotselinge ziekte overvallen lijkt. Die éne is al twaalf jaren ziek, even lang als de ander oud is.

Toch hebben deze twee vrouwen, als we zorgvuldig naar het verhaal luisteren, ook veel gemeen. Allereerst hun kwetsbare positie. Met name vrouwen hadden in die toenmalige maatschappij een broze positie. Als je als vrouw geen man had, dan zat je eigenlijk per definitie zonder inkomen, en dus zonder bestaansmogelijkheid. En zo is de situatie van die éne vrouw ook getekend: zij is weduwe. De andere is nog maar een kind. En de situatie van kinderen is natuurlijk nog breekbaarder.

Er is nog meer waarin deze twee vrouwen overeenkomen. Ze neigen beiden naar de dood. De vrouw die al twaalf jaar ziek is, lijdt aan bloedvloeïingen. Bloed is in de bijbel de aanduiding voor leven. Al twaalf jaren lang vloeit het bloed, vloeit het leven steeds maar weer uit haar weg. En met het leven dat uit haar wegvloeit, vergaan ook haar bestaansmogelijkheden. Al haar vermogens heeft ze besteed aan zinloze artsen. Ze staat er helemaal alleen voor en kan het leven niet of nauwelijks meer aan.

Ook het jonge meisje is op de rand van de dood terechtgekomen. Ook haar leven wordt door de dood bedreigd. Er wordt zelfs in de loop van het evangelieverhaal gemeld dat ze gestorven is. Het is of Marcus in zijn evangelieverhaal ons de gehele lijdende mens in Israël wil voorstellen met deze twee vrouwen.

Het uit twaalf stammen bestaande Israël krijgt gestalte in

deze twee vrouwen, die alle twee iets hebben met het getal twaalf. En het einde van dat getal twaalf wordt getekend met de intredende dood. Maar, zo zou het in Israël toch niet moeten zijn? Dat de mens de dóód wacht? Natuurlijk mensen kunnen nu eenmaal ziek worden en kunnen sterven. Dat is hier echter niet het échte probleem.

Maar wél, dat er geen leven voor hen is, geen leven voor hen dreigt te zijn, omdat er geen aandacht voor hen is, omdat aan hen geen levensmogelijkheden meer geboden worden. De twaalfjarige ziekte bij de oudere vrouw wordt getekend door allerlei mensen die niet in haar en haar leven geïnteresseerd zijn, maar door doktoren die op geld belust zijn. Zelfs de leerlingen van Jezus zijn niet in de zieke vrouw geïnteresseerd.

‘Ach Jezus’, zeggen ze, ‘maak je nu maar niet druk wie je wel of niet aangeraakt heeft. Onbelangrijk.’ Maar voor Jezus is het wél belangrijk. Hij wil de aanraking uitbouwen tot een echt contact, een echte ontmoeting, tot woorden van troost, tot woorden vol genezing. Als het jonge meisje sterft, juist op het moment dat haar vader Jezus’ hulp inroept, spoort zijn omgeving hem aan, het er maar bij te laten zitten. ‘Het heeft toch geen zin meer.’, zeggen ze.

Van de leerlingen horen we hier niets. Het is Jezus zélf, die ingrijpt om het contact gaande te houden, om te komen tot woorden van troost, tot woorden van opstanding. In dat contact dat Jezus wil, in dat contact dat Jezus wil als het ware tegen de gangbare opvatting van de menigte in – inclusief zijn eigen leerlingen – juist

in dat contact wordt ons een geheim geopenbaard.

En dat geheim heet: geloof. Of beter nog: vertrouwen. “Uw vertrouwen heeft u gered”, zegt Jezus tegen de vrouw, “Uw vertrouwen dat God wil dat leven in Israël de volle aandacht krijgt”. En tegen de vader van het meisje spreekt Jezus:

“Blijf geloven, vertrouwen in de God van Israël die juist het leven wil, niet de dood”. Immers, de mens is geschapen naar het beeld van de levende God.

In twee vrouwen laat Marcus ons vandaag zien dat enerzijds geloof en vertrouwen in God en anderzijds contact met en aandacht voor zwakken, voor medemensen, bij elkaar horen. Wie op die lijn zit, zal Gods heilbrengende daden zien. Wie zó met de levende God én de levenden omgaat, brengt mede leven aan anderen.

Het lijkt evenwel of Marcus er nog iets achteraan wil zeggen. Marcus wil vandaag nóg iets duidelijk maken. Alsof hij er nog even bij zegt: ‘En maak van die heilbrengende daden, van die daden van leven en van echte opstanding, niet zomaar wonderen.’ Ja, inderdaad, bij een wonder hebben we eerder de neiging om ‘Oh’ en ‘Ah’ te roepen en vervolgens alles bij het oude te laten. Bij een wonder kijken we verwonderd, maar tot dat door Jezus gewenste contact komen we dan nog niet.

Marcus merkt daarom gewoon droogjes op dat het niet zo bijzonder is dat een meisje kan lopen. Dat kunnen toch bijna alle meisjes van twaalf? God zij dank. En

Jezus merkt nuchter op: “Geef haar te eten”. Als aandacht hebben voor elkaar leven betekent, leven voor mensen vóór Gods aangezicht, dan moet je die aandacht ook continueren. Leven moet doorgaan. Heel nuchter: “Geef haar te eten.”

In het verhaal wordt niet verteld of men het meisje ook inderdaad te eten gegeven heeft. Dat mogen wij, lezers en hoorders van het Marcusevangelie, blijkbaar doen. Dat mogen wij doen door Jezus’ levende aandacht voor de medemens voort te zetten en op die manier, ook bij ons, iets van Gods aanrakende liefde zichtbaar te maken.

Dit verhaal is eigenlijk een vooruitblik op Pasen, op de opstanding uit de dood, de overwinning van de dood.

En daarmee is het een soort voorproefje van Gods Koninkrijk. Dit meisje mag leven, mag volwassen worden, niet gestopt door de dood.

Even lijkt het of ze nooit de grens naar de volwassenheid over zal kunnen gaan, vroegtijdig gestopt, maar de dood krijgt niet het laatste woord.

En dat is evangelie, dat is de goede boodschap die Jezus verkondigt: dat God sterker is dan de dood, dat God wil dat mensen leven, leven als mensen van God, met elkaar, niet uitgestoten of eenzaam maar samen.

Deze God wil ons raken, aanraken met zijn liefde en
trouw.
Als wij geraakt worden door God, kunnen we ons laten
raken door een medemens.

De vrouw raakt Jezus aan, zij vertrouwt Hem.
En Jezus neemt het meisje bij de hand, raakt haar en zegt
haar op te staan.

Dat ook ons dat zal gebeuren:

juist op de grenzen van het leven:
aangeraakt door de liefde van God,

dat Hij voor ons is als een mantel om ons heengeslagen.

Gereformeerde Kerk

Loosdrecht

Hillegonda Ploeger

